

Ympäristöryhmä pystyy!

Omaa napaa kauemmas näkeviä tarvitaan

Tällä hetkellä suomalaiset käyttävät luonnonvaroja ja energiaa kolminkertaisesti maapallon kantokykyyn nähden. Elämäntapamme on maapallolle liian kuluttavaa ja käytämme enemmän, kuin osuutemme maapallon luonnonvaroista olisi. Se ei ole oikeudenmukaista eikä viisasta. Jos haluamme tulevaisuudessakin elää täällä, meidän on pystyttävä muuttamaan toimintatapamme kestäväen elämäntavan mukaisiksi. Se tarkoittaa että

- välitämme ja huolehdimme itsestämme ja muista, myös tulevaisuudessa
- toimimme niin, että emme tuhlaa luonnonvaroja ja säilytämme siten hyvät elinolosuhteet kaikilla maapallon asukkailla, myös eläimillä ja kasveilla

Koulun ympäristöryhmän tehtävänä on saada koko kouluyhteisö ymmärtämään kestäväen elämäntavan merkitys ja toimimaan sen mukaisesti. Ryhmä auttaa koulun ekologisen jalanjäljen pienentämisessä ja siten toimii myös globaalin oikeudenmukaisuuden edistämiseksi maailmassa.

Suuria vaikutuksia saadaan aikaan parantamalla koulurakennuksen energiatehokkuutta, vaihtamalla uusiutuvaan energiaan, edistämällä kouluruokailun ympäristöystävällisyyttä ja lisäämällä vähäpäästöistä liikkumista koulumatkoilla ja retkillä. Ja todella tärkeää on kertoa, miksi toisella tavalla toimiminen kannattaa sekä innostaa kaikki mukaan!

Miten ympäristöryhmä toimii?

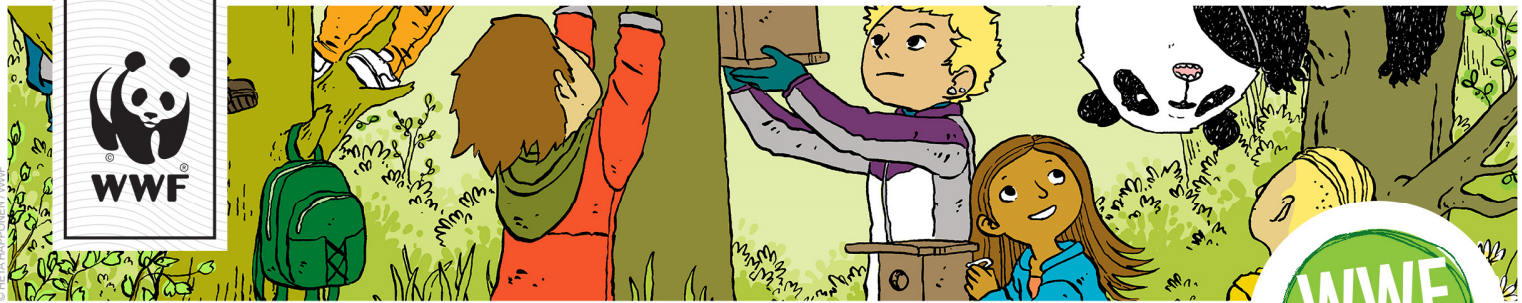
1. Valitkaa, keitä ympäristöryhmään tulee mukaan.

Ryhmään voi kuulua sekä oppilaita, opettajia että koulun muuta henkilökuntaa. Ydinjoukkonne voi koostua vain oppilaista ja ohjaavasta opettajasta, mutta ainakin silloin tällöin kokoontumisiin kannattaa kutsua myös muita, vaikkapa rehtori. Oppilaista mukana olisi hyvä olla eri luokkasteiden edustajia ja sekä poikia että tyttöjä.

Ottakaa mukaan kaikki kiinnostuneet tai – jos halukkaita on aivan liikaa – pitäkää vaalit. Sopivaa ryhmän kokoa on hankalaa määrittellä. Jos innokkaita on reilusti yli 20, kannattaa ryhmä jakaa muutamaan toimintaryhmään, jotta kaikille riittää mielekästä tekemistä. Yhtenäiskouluissa mukana on hyvä olla opettaja sekä yläkoulun että alakoulun puolelta. Isossa yhtenäiskoulussa voi myös olla erikseen pienten ja isojen ryhmät, jotka kuitenkin tekevät tiivistä yhteistyötä ja tapaavat säännöllisesti koko porukalla.

2. Miettikää, mitä haluatte tehdä.

Ottakaa selvää asioista, joiden puolesta juuri nyt pitäisi toimia. Mitä koulunne oppilaat haluavat tehdä tai mistä he ovat huolestuneita? Tehkää kysely, jonka tulosten pohjalta suunnittelette toimintaa. Opettajat, rehtori, koulun muu henkilökunta ja vanhemmat ovat toiminnassa apuna, mutta he eivät päättä mitä ryhmä tekee. WWF on kestäväen elämäntavan ja ympäristöasioiden asiantuntija, joten WWF:n nettisivuilta kannattaa tutkailla, mihin asiaan olisi juuri nyt aika tarttua.

Kun tarkoituksena on pienentää koulun arjessa syntyviä ympäristövaikutuksia, erityisesti seuraaviin toimiin keskittymällä saadaan paljon aikaiseksi:

- Koulurakennuksen energiatehokkuuden parantaminen ja uusiutuvan energian käytön lisääminen koulussa.
- Kouluruokailun ympäristöystävällisyyden edistäminen kuten ruokahävikin estäminen, lihatuotteiden käytön vähentäminen ja luomuruuan osuuden lisääminen.
- Pyöräilyn, kävelyn, kimpakyytien ja julkisen liikenteen käytön lisääminen koulumatkoilla ja retkillä.

Selvittäkää, mitä toimia koulussanne on jo tehty ja mitä voisitte tehdä seuraavaksi. Tutustukaa muiden koulujen ympäristöryhmien tekemisiin, tutkailkaa WWF Koulussa -sivuston toimintavinkkejä tai hakeutukaa mukaan koulujen ympäristöryhmille järjestettäviin koulutuksiin inspiraation löytämiseksi. Kerätkää aluksi kasaan niin paljon ideoita kuin keksitte, niistä on sitten hyvä lähteä karsimaan ja valitsemaan toteutuskelpoisinta.

3. Tehkää suunnitelma

Päätäkää, kuinka usein kokoonnutte. Ryhmällä olisi hyvä olla jokin säännöllinen tapaamisaika, kuten esimerkiksi ”joka kuukauden ensimmäinen tiistai”. Tarkistakaa opettajalta ja rehtorilta, että voitte käyttää ympäristöryhmän toimintaan aikaa myös tunneista, ei vain välituntisin. Ympäristöryhmä voi myös toimia kerhona. Suunnitelkaa aina muutama tapaamispäivämäärä ryhmällemme eteenpäin, jotta asiat etenevät.

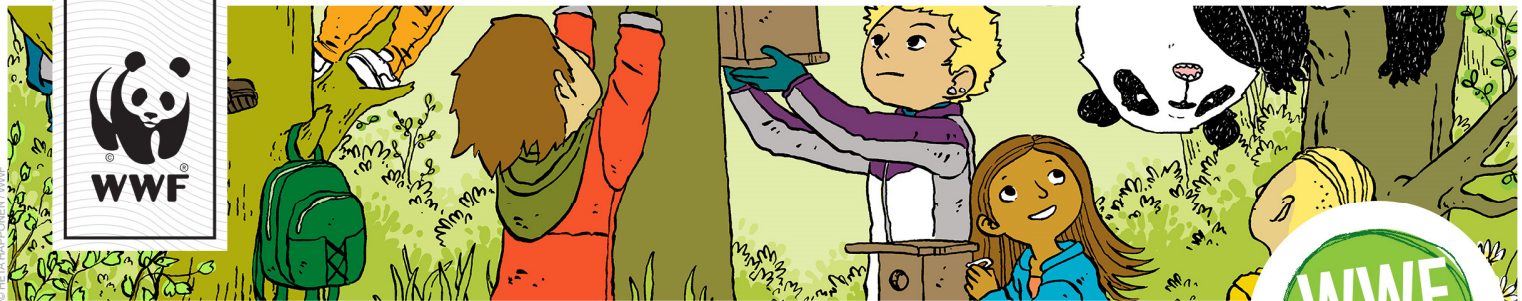
Tehkää tarkempi suunnitelma yhdestä ideasta, jonka aiotte toteuttaa. Hyödyntäkää WWF Koulussa –ideapohjaa. Kirjatkaa mukaan suunnitelmaan:

- **Toiminnan päämäärä:** Miksi teemme tämän ja mitä tavoitteita se edistää?
- **Idean toteutus konkreettisesti:** Mitä tehdään?
- **Toteutustapa:** Kuka tekee ja mitä? Tarvitaanko tekemiseen lupa joltain? Miten asiasta kerrotaan muille? Miten dokumentoidaan?
- **Resurssit:** Keitä ihmisiä ja mitä tarvikkeita tarvitaan? Missä tehdään? Tarvitaanko rahaa?
- **Aikataulu:** Milloin tehdään mitään?
Lisäksi suunnitelmaan voi kuvittaa tai kirjoittaa:
- **Miltä toiminta näyttää ja mitä innostavaa juuri tässä ideassa on?**
Ja toteutuksen lopuksi ideapaperin toiselle puolelle voi kirjata, miten idean toteutus onnistui!

3. Dokumentoikaa tekemisiänne ja pitäkää ääntä ryhmän toiminnasta.

Pitäkää kirjaa tapaamisista ja toiminnoista, ottakaa kuvia ja videoita ja haastatelkaa osallistujia. Postatkaa niitä Instagramiin tunnuksella #wwfkoulussa. Tiedottakaa toiminnastanne myös koulun nettisivuilla tai blogissa, omalla ilmoitustaululla, koulun infotelkkarissa, aamunavauksissa, vanhempainilloissa, paikallislehdessä yms., jotta koko koulu ja lähiyhteisö tietävät, mitä on tekeillä.

Tehdyistä jutuista viestiminen on tosi tärkeää, sillä niin saatte muutkin toimimaan. Kun kaveritkin ovat mukana, tekeminen on hauskeempaa. Seuraamalla Instagramissa kuvia tunnuksella #wwfkoulussa, saatte ideaa siitä, mitä muut koulut tekevät ympäristövaikutusten pienentämiseksi.

Kun hyödynnätte sosiaalista mediaa, se on tehtävä niin, ettei kukaan sen vuoksi jää ulkopuolelle tapahtumista.

Kun olette toteuttaneet jonkun hauskan tempauksen, se kannattaa myös jakaa WWF Koulussa –sivuston käyttäjille vinkiksi. Sivuston Kierrätyshuoneeseen kootaan jatkuvasti uusia ideoita toimintaan. Täyttämällä lyhyen lomakkeen keksimästänne toimesta ja lähettämällä sen WWF:lle voitte auttaa muita ympäristöryhmiä. Silloin myös oman ryhmänne vaikuttavuus kasvaa, kun tekemisenne innostavat muitakin toimimaan!

4. Toimikaa ryhmänä, ei yksin.

Käyttäkää hyväksi vahvuuksianne. Jokaisella ryhmässä on erityisiä taitoja, jotka kannattaa ottaa käyttöön. Jakakaa roolit ja vastuu ryhmässä.

Kysykää neuvoa, kun sitä tarvitsette. Ei kannata jäädä jumiin, jos joku asia ei tunnu sujuvan. Opettajat, rehtori, koulun henkilökunta, vanhemmat ja muut oppilaat auttavat.

5. Arvioikaa, miten onnistuitte.

Mitä saimme aikaan? Mitä opimme? Mitä tehtiin hyvin, missä olisi parantamisen varaa? Miten saadaan ihmiset jatkamaan aiheen parissa? Toteutetun tempauksen jälkeen seuraavassa tapaamisessa on hyvä pohtia näitä seikkoja ja hyödyntää opittua tulevissa toimissa. Seuraavan kerran onnistutte varmasti vielä paremmin!